

La importància de les vacunes

En els últims mesos s'ha parlat més de vacunes que en l'última dècada i és que davant l'emergència sanitària produïda per l'arribada de la Covid19, la vacunació ha irromput en les nostres vides diàriament. Vam tenir coneixement en temps real sobretot el que passava i passa entorn d'ella. Sabem els col·lectius als quals s'ha prioritzat la vacunació, el nombre exacte de persones que ja l'han rebut la primera o segona dosi i qui van a continuació, els assajos clínics que hi ha, la fase en què es troben, els noms de les diferents vacunes, els laboratoris que han rebut l'aprovació de l'agència del medicament i fins a les universitats que han participat. Fins i tot sabem si són del nou tipus, les d'ARN missatger, o les tradicionals en les quals s'injecta en el nostre organisme el germen atenuat o inactivat, i fins parlem d'immunitat de ramat. Però... què sabem de les vacunes?

Les vacunes són productes biològics que contenen un o diversos antígens que s'administren amb l'objectiu de produir un estímul immunitari específic. Aquest estímul pretén simular la infecció natural, generant una resposta immunitària específica, amb la finalitat de protegir enfront de futures exposicions al microorganisme (amb el menor risc possible per a l'individu). Així ho explica el Comitè Assessor de Vacunes de l'Associació Espanyola de Pediatria a la seva pàgina web, on es puntualitza que les vacunes representen una fita fonamental en la prevenció de les malalties infectocontagioses, amb repercussió excepcional en la salut mundial. El Dr. Raúl Muñiz, director mèdic de l'Hospital Universitari Sagrat Cor de Barcelona destaca que la seva funció és inqüestionable. “Les persones vacunades estan protegides de contreure la malaltia i transmetre-la, trencant així la cadena de contagi en disposar d'anticossos capaços de reconèixer a l'agent infeccios i destruir-lo. Les vacunes es realitzen a partir de bacteris o virus, morts o atenuats, o derivats d'ells”.

Quan s'aconsegueix un percentatge important de població vacunada per a protegir-se d'una malaltia contagiosa resulta difícil que la infecció es propagui. Aquest efecte protector beneficia també a persones no vacunades, generant el que es denomina “immunitat de grup, col·lectiva o de ramat”. “Aconseguir aquest llindar de vacunació redueix la quantitat total de virus que es pot propagar. Com a resultat, no totes les persones necessiten estar vacunades per a estar protegides, la qual cosa ajuda a garantir que els grups vulnerables que no poden vacunar-se estiguin segurs” manifesta el Dr. Muñiz.

Generalment, les vacunes requereixen ser administrades en diverses dosis amb l'objectiu de produir una resposta immunitària i així aconseguir la màxima eficàcia. La raó que la dispensació sigui en diverses dosis és perquè el primer contacte amb l'antigen de la vacuna és capaç únicament de desencadenar un determinat nivell de protecció. Aquesta protecció es multiplica després de l'administració de les següents dosis posteriors. L'interval entre les dosis està basat en la pauta de vacunació realitzada durant els assajos clínics.

En relació amb les noves vacunes, les denominades d'ARN missatger (ARNm) ensenyen a les nostres cèl·lules a produir una proteïna, o fins i tot una porció d'una proteïna, que desencadena una resposta immunitària dins del nostre organisme. Aquesta resposta immunitària, que produeix anticossos, és la que ens protegeix d'infeccions si resultem contagiats.